

Antoni Jan Pawłowski

Malbork, woj. elbląskie. Zamek Średni - dziedziniec przed kaplicą p. w. św. Katarzyny i Pałacem Wielkich Mistrzów

Informator Archeologiczny : badania 15, 308-309

1981

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Na podstawie uzyskanych informacji stanowisko datuje się na okres wpływów rzymskich /przełom B₂/C₁ oraz C₁ L.

Osada zajmuje przypuszczalnie ok. 3 ha powierzchni. Część mieszkalna w postaci budowli słupowych i półziemianek znajdowała się w północnej części osady, natomiast działalność gospodarcza koncentrowała się w jej południowej partii. Jest to jedna z większych, rozpoznanych osad z okresu wpływów rzymskich w tej okolicy.

W części północnej stanowiska w warstwie I zarejestrowano nieliczne fragmenty ceramiki kultury pucharów lejkowatych i kultury trzcienieckiej.

Materiały i dokumentacja znajdują się w Muzeum Okręgowym w Kohnie.

Badania będą kontynuowane.

MALBORK
woj. elbląskie
Zamek Średni - dziedzińiec przed
kaplicą p. w. św. Katarzyny i Pałacem
Wielkich Mistrzów

Muzeum Zamkowe
w Malborku

Badania prowadził dr Antoni Jan Pawłowski. Finansowało Muzeum Zamkowe w Malborku. Pierwszy sezon badań. Osada kultury oksywskiej z późnego okresu lateńskiego i wczesnego okresu wpływów rzymskich, okres średniowieczny i nowożytny.

Celem prac wykopaliskowych było rozpoznanie rozwoju bryły pałacu w kierunku wschodnim /sugestia A. Kąsinowskiego/, uchwycenie pierwotnego poziomu terenu sprzed budowy pałacu oraz ewentualnego osadnictwa poprzedzającego założenie zamkowe.

Stwierdzono, że w żadnej z faz rozwojowych pałac nie miał rozwinięcia w kierunku wschodnim poza obecnie stojącą ścianę wschodnią. Brak jest również podsypu na dziedzińcu z okresu sprzed i budowy Zamku Średniego. Pod brukiem występuje integralnie z nim związana piaszczysta podsypka, a następnie warstwa brunatnej spiaszczonej próchnicy przemieszanej z gruzem ceglany pochodzącym częściowo z okresu budowy i przebudów pałacu, jak również prowadzonych w nim prac konserwatorskich w XIX i XX wieku. Pod nią zalegała warstwa kulturowa wraz z obiektami osadniczymi powstałymi w wyniku istnienia na północnym skłonie wzgórza osady kultury oksywskiej. W obrębie wykopu o powierzchni ok. 100 m² odsłonięto 16 obiektów oraz kilkanaście jam posłupowych wskazujących na istnienie w tym miejscu budowli słupowej. Wśród obiektów przeważają paleniska nieckowate wypełnione węglem drzewnym przemieszonym z próchnicą. Są też jamy odpadowe oraz obiekty o trudnej do określenia funkcji.

Z wyeksplorowanych obiektów pozyskano niewielką ilość ułamków naczyń kultury oksywskiej, co może sugerować krótkotrwałość osady. Z wyższych warstw uzyskano również nieznaczną ilość ceramiki średniowiecznej i nowożytniej oraz gwoździe żelazne.

Badania zakończono.

MALBORK
woj. elbląskie
Zamek Wysoki - Fortyfikacje
Południowe

Muzeum Zamkowe
w Malborku

Badania prowadził dr Antoni Jan Pawłowski. Finansowało Muzeum Zamkowe w Malborku. Czwarty sezon badań. Fortyfikacje Zamku Wysokiego z 2-giej połowy XIV w.

Kontynuowano prace nad całościowym rozpoznaniem systemu fortyfikacji Zamku Wysokiego w Malborku. Wykop założono na przedłużeniu muru środkowego w celu uchwycenia pozostałości wieży obronnej znajdującej się w narożu południowo-wschodnim obwodu warownego Zamku Wysokiego, a uwidocznionej na XVII-XIX-wiecznych przekazach ikonograficznych. W sprawozdawczym sezonie nie udało się osiągnąć zamierzonego celu, ponieważ domniemany relikwiarz wieży przykrywa kilkumetrowej grubości warstwa ziemi narzucona w okresie budowy tzw. nowej drogi w ostatniej ćwierci XVIII w. Warstwa nasypowa ma charakter przemieszany, co odbija się również w materiale ruchomym, w którym występują zarówno ułamki ceramiki i kafla średniowiecznych, jak i nowożytnych.

Badania będą kontynuowane.

RYBOJADY, gm. Trzcinel
woj. gorzowskie
Stanowisko 2

Muzeum Regionalne
w Międzyrzeczu Wielkopolskim

Badania prowadziła mgr Helena Kasperska. Finansował WKZ w Gorzowie Wlkp. Pierwszy sezon badań. Grodzisko kultury łużyckiej z przełomu V okresu epoki brązu i wczesnej epoki żelaza ze śladami osadnictwa wczesnośredniowiecznego.

Stanowisko położone jest na północ od wsi po wschodniej stronie jeziora Rybojadzkiego, na wyżynnym przesmyku między jeziorami Rybojadzkim i Proboszczowskim. W latach 1960-1962 badania sondażowe na grodzisku prowadził Adam Kłodziejski. Dostarczyły one głównie materiału ceramicznego z okresu kultury łużyckiej. Stwierdzono również obecność mniej intensywnej warstwy wczesnośredniowiecznej.